

בש"פ 5279/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 5279/19

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות
אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996

בשם העוררת: עו"ד סיגל בלום; עו"ד שירי רום

בשם המשיב: עו"ד ניל סיימון

החלטה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (מ"ת 42677-04-19, השופטת מ' ברק נבו) הורה ביום 6.8.2019 על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. זאת לאחר החלטת בית המשפט (השופטת נ' בכור) מיום 25.7.2019 בה נקבע כי ניתן לבחון מעצרו בפיקוח אלקטרוני בכפוף להיתכנות. החלטות אלו לא ערבו לחכה של העוררת והיא הגישה עליהן את הערר שלפני.

הרקע לערר

1. בקצירת האומר, מיוחסות למשיב עבירות לא פשוטות במסגרת פרשה הידועה בשם "פרשת טלגראס" של קשירת קשר לביצוע פשע, תיווך לסחר בסמים מסוכנים, הדחת קטין לסמים מסוכנים, שיבוש מהלכי משפט, והלבנת הון - הן במסגרת ארגון פשיעה והן שלא במסגרת ארגון פשיעה. יחד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. הייתה הסכמה לצורך הדיון בבקשת המעצר כי קיימות ראיות לכאורה לביסוס המיוחס למשיב בכתב האישום.
2. לאחר קבלת שני תסקירים מטעם שירות המבחן, ביום 25.7.2019 קבע בית המשפט כי ניתן להורות על אפשרות מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. זאת בהתייחס להחלטות אחרות שניתנו בעניינם של נאשמים אחרים בפרשה, גילו הצעיר של המשיב, העדר עבר פלילי ותוכן תסקירי המעצר על אודותיו. על כך כאמור, הוגש הערר שלפני.
3. בערר התייחסה העוררת לחומרתן של עבירות הסמים; להשתייכותו של המשיב לארגון ולתפקיד הבכיר שמילא בו; למעורבותו הרבה בארגון; לתחכום הרב ובכלל זה השימוש שנעשה באמצעים טכנולוגיים; לפעילות השיטתית של שיבוש מהלכי משפט מטעם המשיב; לכמויות העצומות של הסמים שנמכרו; למספר הרב של סוחרי הסמים, כ-3,000 במספר, שפעלו באמצעות הארגון; למספר הגדול של כ-200,000 רכשי הסמים באמצעות הארגון; ולהיקף הכספי העצום שנתקבל מעסקאות הסמים - לא פחות מ-30,000,000 ש"ח. בדיון שהתקיים לפני הדגישה העוררת שחלקו של המשיב בארגון לא נפל מחלקם של "בכירים" אחרים בארגון אשר גם הם נעצרו עד תום משפטם, וזאת לעומת הנאשמים ששחררו שחלקם בארגון היה זוטרי יחסית. העורר היה בדרג ניהולי גבוה לאורך כל פעילותו בארגון, ונשא בתפקידים ניהוליים משמעותיים וביניהם פעל כ"ראש ענף". גם בתפקידו האחרון אשר בו לא ניהל צוות, הוא נותר בקבוצת הבכירים בארגון שכונתה "ניהול גבוה".
4. לטענת העוררת שירות המבחן אמנם המליץ על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני, אך קיים קושי ליישב המלצה זו עם התרשמותו המלאה של שירות המבחן מקווי אישיותו והתנהלותו של המשיב כפי שנלמד מהתסקיר הראשון שניתן בעניינו. זאת בשים לב להערכת המסוכנות הגבוהה להישנות התנהגות פוגענית דומה ולשיבוש מהלכי משפט מטעמו וכן לכך שמקום המעצר בפיקוח אלקטרוני שהתבקש הוא באותו מקום בו המשיב התגורר בעת ביצוע העבירות. לדעת העוררת, חרף אורחותיהם החיוביים של המפקחים המוצעים, לא ניתן לתת אמון במשיב, זאת בשים לב שמדובר בעבירות המבוצעות "מרחוק" תוך שימוש באמצעים אלקטרוניים.
5. המשיב מנגד מחזיק אחר החלטת בית המשפט המחוזי. הוא הדגיש בטיעונו את איכותם של המפקחים המוצעים ואת טיבו של מקום המעצר. באותו מקום, בבית אמו, כל דרכי הגישה לאינטרנט תיחסמנה לפניו. לטענתו הוא לא היה בכיר בארגון, ואף אם בתחילת הצטרפותו לארגון היה בדרג ניהולי, הרי תפקידו ערב מעצרו היה כזה שאיש לא היה כפוף לו. לטענתו, יש להשוות בינו לבין אותם נאשמים שתפקידם בארגון לא היה רם ואשר שוחררו מכבלי מעצרים.
6. המשיב הדגיש כי אין לו עבר פלילי, הוא שירת בצבא והינו צעיר בימים. על כן, יש לתת בו אמון כאשר בצל המפקחים המוצעים, לא יתפתה לחזור לסורו.

דיון והכרעה

7. מוסכם על הצדדים כי נקודת המוצא היא החלטת בית משפט זה (השופט ד' ברק-ארז) במסגרת בש"פ 4354/19 מדינת ישראל נ' פלוני (10.7.2019) (להלן: עניין פלוני) בה נקבע שיש לדון במה שהוגדר כ"שאלת השוויון" של הנאשם הספציפי הנדון לפני בית המשפט ביחס למעורבים אחרים בפרשה. במסגרת זו יש לקחת בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם כדוגמת מצבו הבריאותי, התפקיד שנטל במסגרת הארגון, מידת מעורבותו ומעמדו בתוך הארגון. במקרה זה בעניינו של המשיב די ברור כי תפקידו לא היה זוטרי כלל ועיקר ועל פי הנטען כיהן כ"ראש ענף" אשר היה אחראי על חשיפת פרטיהם של שוטרים שפעלו בכיסוי ובקשו לעקוב אחרי פעילות הארגון. "נחמה פורתא" אני מוצא בכך שערב מעצרו לא היה המשיב אחראי על כוח אדם נוסף בארגון.
8. אך לטעמי, החשוב בענייננו הוא הממצאים המדאיגים המצויים בתסקירי המעצר בעניינו של המשיב, מהם עולה כי קשה עד בלתי אפשרי לתת בו אמון. הנה כי כן, מתסקיר המעצר הראשון מיום 30.5.2019 עולה כי המשיב עצמו משתמש קבוע, מידי יום ביומו ובאופן רציף בסמים מסוכנים. כמו כן, ההתרשמות ממנו הייתה כי הוא מתקשה להכיר בהשלכות של התנהלותו ומוצא צידוק אידאולוגי למניעיו. ההערכה הייתה כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות פוגענית דומה ולשיבוש מהלכי משפט. באותה עת ההערכה על אודות המפקחים המוצעים על ידי המשיב (בני משפחתו) הייתה כי הם יתקשו להוות גורמי סמכות אפקטיביים ומציבי גבולות ומתוך כך לא יפחיתו את הסיכון הנשקף ממנו. על כן לסיכום, התקשה שירות המבחן להמליץ על חלופה שתאפשר צמצום סיכון להישנות התנהגות פוגעת.
9. ברם, בתסקיר השני מיום 2.7.2019, נאמר כי חרף ההתרשמות המפורטת בתסקיר הראשון, ההתרשמות העדכנית הייתה כי ההליך הפלילי המתנהל נגד המשיב לראשונה בחייו והיותו במעצר במשך למעלה מחודשיים, נתנו את אותותיהם וכי יש בהם בכדי להוות גורם הרתעה אפקטיבי ומציב גבולות להתנהגות חוצה גבולות. על כן יש במעצר בפיקוח אלקטרוני להפחית את המסוכנות להישנות התנהגות בעייתית. הומלץ אפוא לבחון את אפשרות מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני באותו מקום ובאמצעות אותם מפקחים שנשללו בתסקיר הראשון. אליבא דיד, קשה להלום את התפנית שבתסקיר זה, שעה שמכלול מקום המעצר נפסל זה מכבר במסגרת התסקיר הראשון בשל אופיו, אישיותו ותפיסת עולמו של המשיב.
10. כידוע, הכלל בעבירות מהסוג שבו נאשם המשיב, עבירות במסגרת פעילות בארגון פשיעה ועבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, ודאי בהיקף שהוא כמעט בלתי נתפס, הוא של מעצר עד תום ההליכים. מעצר בפיקוח אלקטרוני במקרים מסוג זה הוא החריג (ראו לדוגמה: 3302/14 אבועמרנ' מדינת ישראל (19.5.2014)). הטיבה השופטת ברק ארזלהגדיר זאת בעניין פלוני כדלקמן:
- "הטעם לכך במקרה זה כפול: ראשית, בעבירות סמים קשה לאיין את המסוכנות בדרך של שחרור לחלופת מעצר - הן בשל האופי החמור כשלעצמו שטמון בסחר - בטח מקום שהוא נעשה בהיקף כה גדול - והן, כפי שטענה המדינה, מאחר שניתן לבצע עבירות אלה גם בשלט רחוק, מבלי לצאת מהבית. שנית, כאשר נטען כי עבירות אלה בוצעו במסגרת של ארגון פשיעה והעונש הצפוי במקרה של הרשעה הוא גבוה, מתחזק החשש מפני הימלטות" (ראו: בש"פ 3859/19 מדינת ישראל נ' עבאס, פסקה 8 (17.6.2019))." (שם, פסקה 20).

כמו כן, ראוייה לציטוט הפסקה הבאה באותה החלטה (פסקה 21) בה נאמר:

"בענייננו, במיוחד בשים לב לתחכום הנטען של טלגראס (שנמסר בדיון כי פעילותה התחדשה חרף מעצרו של

המעורבים), והשימוש שנעשה במסגרתה באמצעים טכנולוגיים, והפעילות השיטתית הנטענת לשיבוש הליכי משפט, לא התרשמתי שניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מן המשיב בעת הזו (ראו והשוו: בש"פ 6732/17 מדינת ישראל נ' ליבוביץ, פסקה 11 (7.11.2017); בש"פ 9394/17 מדינת ישראל נ' שמואל, פסקה 12 (7.12.2017)).

בשים לב אפוא למכלול הנתונים והנסיבות, אני מקבל את הערר ומורה על המשך מעצרו המלא של המשיב מאחורי סורג ובריח.

ניתנה היום, ז' באב התשע"ט (8.8.2019).

שׁוֹפֵט
